

Geschiedenis van de Doopsgezinde gemeente Veendam-Wildervanck (1839) (deel 5 van 6)

Met ingang van 1 jan. 1839 kreeg ds. Post zijn emeritaat, den 22 Nov. 1840 deed de nieuwe predikant, ds. P. W. van Zutphen, zijn intrede. Den 2 Dec. daaropvolgend kwamen de kerkeraadsliden voor de eerste maal met den nieuwe predikant samen, om den nieuwen toestand te overzien.

Besloten werd, van nu af aan geregeld elke maand kerkeraadvergaderingen te houden, en geregeld de notulen bij te houden, wat nooit geschied was. Van 1840 af bezitten wij daarom geregelde notulen. Uitvoerig zijn ze echter niet. Ze munten uit door korthed en wanneer het ook hier zou gelden, dat "in der Beschränkung sich der Meister zeigt", dan zijn deze notulen zeer zeker bijzonder meesterlijk.

Voor den historievorscher heeft dit echter zijn bijzondere nadelen.

Het moet echter gezegd worden, dat dit niet geheel de schuld is van ds. van Zutphen.

De kerkeraad zou elken eersten Woensdag van de maand, 's middags om 3 uur, samenkomen in de pastorie.

Wie een 1/2 uur te laat is, krijgt 25 cent boete, wie zonder geldige reden wegblijft, betaalt f 0.50, alles te innen op de eerstvolgende vergadering.

Verder wordt de bepaling opgenomen, dat geen lid van den kerkeraad voortaan meer op eigen gezag zaken van eenig belang voor de gemeente mag doen, zonder daarover eerst den kerkeraad geraadpleegd te hebben, hetgeen voordien nog al eens scheen voor te komen en mede oorzaak was van den slechten finantiëelen toestand.

Verder, dat er een behoorlijke administratie van gemeente en diakonie zal plaats hebben en aan het eind van elk jaar nagezien en onderteekend zal worden.

Het scheen zeer noodig te zijn, dit alles nauwkeurig te bepalen.

En, wanneer men dit alles zoo leest, krijgt men den indruk, dat het nu ook wel goed moest loopen.

Maar, bepalingen maken en ze uitvoeren zijn twee dingen en zullen het ook wel dikwijls blijven.

De boeten werden geregeld betaald, dit moet met eere worden toegegeven.

De kerkeraadvergaderingen werden ook elken eersten woensdag van de maand geregeld gehouden, doch... in de notulen van enkele dier vergaderingen staat opgeteekend: "niemand, was aanwezig dan de leeraar".

Houd in zoo'n geval maar eens uitvoerige notulen.

Doch het ging ook wel eens anders; wanneer er b.v. staat opgeteekend: "allen waren aanwezig, maar er was niets te behandelen".

Ook in zoo'n geval kan men moeilijk uitvoerige notulen maken.

Geen wonder, dat wij meermalen lezen: "er werd veel besproken, dat niet genotuleerd behoeft te worden".

En we zien ze daar zitten in de gezellige hoekkamer van de pastorie, de lange gouwenaars aan, R. W. Panman, Hendrik M. ter Borg, N. S. Meyhuizen, K. W. v. d. Laan, G. H. Bakker, W. R. Panman, Hendr. Joostens Slim, Harm E. Blauw, en ds. van Zutphen, pratende over geheel andere zaken dan de gemeente betreffende.

Doch zoo ging het lang met altijd. Er waren ook voor de gemeente zeer belangrijke zaken te bespreken. Wel werd reeds spoedig het nazien en onderteekenen van "een behoorlijke administratie van diaconie en gemeente" als totaal overbodig, afgeschaft, doch wij moeten toegeven, dat van nu af de gemeentelijke gang van zaken veel beter ging.

In de eerste plaats werd er op afdoende wijze gezorgd voor de diaconie; reeds eerder was er geklaagd, dat de huishuur voor de armen zoo hoog was. Daarom werd er uitgezien naar een eigen armhuis, Het oog viel op een huis vlak achter de pastorie, dan kon de pastor loci daar tevens als huisbewaarder dienst doen. Doch dit huis was niet te koop.

Tenslotte kocht men het huis op den hoek bij de brug, op den 30 Dec. 1840, van den burgemeester van Slochteren, voor den prijs van f 950.-, het welk zeer geschikt was voor armenhuis.

Het volgende jaar werd de oude voorzanger door een jongere vervangen, die beter het gezang wist te leiden.

De keus viel op den schoolmeester Lunenburg, die voor f 40.- per jaar hiervoor te vinden was.

Het tractement van ds. van Zutphen bedroeg toen f 800.-.

Voor een preekbeurt van een anderen predikant werd toen f 4.50 gegeven, een proponent was echter 50 centen minder waard en kreeg dus f 4.-, een catechiseermeester f 1.75.

Ook werd er een paar jaar later een oude vrouw aangesteld als deurwachteres tegen een vergoeding van 5 centen per Zondag.

Veendam, M. A. H.

Uit de zondagsbode van 21 februari 1926